

KONKURS Z JĘZYKA UKRAIŃSKIEGO
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
Z WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

*Дзвін шабель, пісні, походи, воля соколина,
тихі зорі, ясні води — моя Україна.*

В. Сосюра

Uczestnicy konkursu powinni wykazać się wiedzą i umiejętnościami obejmującymi i **poszerzającymi** treści **podstawy programowej** kształcenia ogólnego, w części dotyczącej **przedmiotu język obcy nowożytny** na II etapie edukacyjnym w wersji II.1, w tym **zakresy leksykalne** (kręgi tematyczne) wskazujące słownictwo niezbędne do wyrażania intencji komunikacyjnych oraz **zagadnienia gramatyczne** (struktury morfologiczne i syntaktyczne, zasady wymowy i ortografii) ułatwiające efektywną komunikację.

I. Cele szczegółowe konkursu:

- rozbudzanie zainteresowania nauką języka ukraińskiego wśród uczniów,
- motywowanie uczniów do zdobywania wiedzy o Ukrainie (historii, geografii, kulturze),
- promowanie uczniów prezentujących wysoki poziom znajomości języka ukraińskiego i wiedzy o Ukrainie,
- stymulowanie rozwoju sprawności językowych oraz pogłębienie znajomości gramatyki, słownictwa i innych aspektów języka ukraińskiego,
- rozwijanie zainteresowań i zdolności językowych, poszerzanie wiedzy, rozwijanie kompetencji kluczowych,
- wdrażanie uczniów do samokształcenia z wykorzystaniem ogólnodostępnej literatury;
- motywowanie nauczycieli do poszukiwania skutecznych metod zindywidualizowanej pracy z uczniem ponadprzeciętnie uzdolnionym.

II. Rodzaj arkusza, rodzaje zadań, ocena zadań

Arkusz zawiera zadania, których ilość i trudność jest dostosowana do etapu konkursu i czasu jego trwania. Przy numerze każdego zadania wskazana jest maksymalna ilość punktów, którą uczeń może uzyskać za poprawne rozwiązanie. Zadania w arkuszu mogą mieć formę zamkniętą lub otwartą. W zadaniach zamkniętych, np. jednokrotnego/wielokrotnego wyboru, prawda/fałsz, dobieranie zdań do danej sytuacji - uczeń wybiera jedną lub więcej z podanych opcji odpowiedzi, natomiast w zadaniach otwartych np. tworzenie poprawnych form gramatycznych, tłumaczenie słów/zdań, tworzenie pytań i odpowiedzi na pytania, zdania z lukami, reakcje językowe w sytuacjach życia codziennego – uczeń tworzy samodzielnie krótką odpowiedź.

Ponadto na każdym etapie pojawia się zadanie polegające na utworzeniu krótszej lub dłuższej formy pisemnej, np. zaproszenie, kartka z pozdrowieniami, ogłoszenie, SMS, wpis na blogu, notatka, kartka z pamiętnika, list, e-mail.

W zadaniach otwartych sprawdzających rozumienie tekstów pisanych oraz sprawdzających znajomość środków i funkcji językowych, a także w pracy pisemnej równie istotna jak zgodność z poleceniem czy komunikatywność wypowiedzi (dla odbiorcy) jest jej poprawność gramatyczna i ortograficzna.

III. Wymagania

Test konkursowy sprawdza:

- umiejętność czytania tekstów ze zrozumieniem;
- umiejętność wyszukiwania i selekcjonowania informacji;
- umiejętności językowe (znajomość środków leksykalno-gramatycznych, rozumienie wypowiedzi, tworzenie wypowiedzi, reagowanie na wypowiedzi, przetwarzanie wypowiedzi),
- znajomość funkcji językowych oraz podobieństw i różnic w sposobie ich realizacji w języku polskim i ukraińskim,
- praktyczne stosowanie języka w typowych sytuacjach komunikacyjnych na bazie znajomości gramatyki i słownictwa,
- podstawową wiedzę o Ukrainie i o Ukraińcach w Polsce,
- podstawową wiedzę o historii, geografii, tradycjach, literaturze, kulturze, dniu dzisiejszym Ukrainy.

Wymagania szczegółowe:

• ETAP SZKOLNY

Najważniejsze informacje na temat Sicy Zaporoskiej (Wojsko Zaporoskie Niżowe): etymologia nazw, powstanie pierwszej Sicy, Zaporozże i Dzikie Pola, demokracja kozacka, powstania kozackie, kozacy rejestrowi i nierejestrowi, ataman Petro Konaszewycz-Sahajdacznij, likwidacja ostatniej Sicy. Pieśń ludowa „Ой на горі та женці жнуть”. Obraz „Kozacy piszą list do sułtana” autorstwa Illi Riepina. Ortografia: pisownia znaku miękkiego i apostrofu, w tym w słowach obcego pochodzenia, wyjątki.

• ETAP REJONOWY

Najważniejsze informacje na temat autonomicznego państwa Hetmanatu (Wojsko Zaporoskie): Lewobrzeżna i Prawobrzeżna Ukraina, hetman Bohdan Chmielnicki, powstanie Chmielnickiego, hetman Iwan Mazepa, bitwa pod Połtawą, Konstytucja Pyłypa Orłyka, likwidacja Hetmanatu. Kozak Mamaj w malarstwie ludowym. Ortografia: pisownia spółgłosek przy odmianie i tworzeniu słów spokrewnionych (wymiana, wypadanie, upodobnienie, podwojenie, wyjątki).

• ETAP WOJEWÓDZKI

Najważniejsze informacje na temat Hajdamaczyzny (zbrojny ruch kozaków i chłopów ukraińskich): etymologia nazwy, sposób i obszar działania, przebieg Koliszczyzny – największej rebelii, opryszkowie, ostatni hajdamaka Ustym Karmeluk. Charakternicy wśród kozaków. Bojowy taniec – hopak. Zespół muzyczny „Haydamaky”. Ortografia: zasady pisowni słów złożonych (razem, osobno, przez kreseczkę), wyjątki.

IV. Literatura pomocna w przygotowaniach do konkursu

- *Język ukraiński dla średniozaawansowanych (podręcznik do nauki + płyta CD + słownik ukraińsko-polski)*, Zinkiewicz-Tomanek Bożena , Baraniwska Oksana;
- *Gramatyka języka ukraińskiego z praktycznymi przykładami*, Wydawnictwo LINGEA;
- *Ukraiński dla Polaków. Podręcznik do nauki języka ukraińskiego*, Anastasiia Herasymuk;
- *Історія запорозьких козаків*, Дмитро Яворницький.

Oprócz podręczników przeznaczonych do nauki języka ukraińskiego dostępnych na rynku uczniowie i nauczyciele mogą korzystać także z pozycji dostępnych w Internecie, np.:

- *Kozaki-charakterniki*, Наукова бібліотека імені М. Максимовича,
<https://biblioteka.cdu.edu.ua/index.php/8-novyny/539-kozaky-kharakternyky.html>
- *Z ukraińskim na Ty, Podręcznik do nauki języka ukraińskiego, Część 1 i 2*, pod redakcją Ireny Mytnik i Marty Saniewskiej,
https://www.researchgate.net/publication/337914710_Z_ukrainskim_na_ty_Podrecznik_do_nauki_jezyka_ukrainskiego_Poziom_sredniozaawansowany_Czesc_1
https://www.researchgate.net/publication/337914934_Z_ukrainskim_na_ty_Podrecznik_do_nauki_jezyka_ukrainskiego_Poziom_sredniozaawansowany_cz2
- *Gramatyka opisowa współczesnego języka ukraińskiego*, Bożena Zinkiewicz-Tomanek,
<https://docer.pl/doc/ne55x18>